

**Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej**

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 02, fax 22 505 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, dnia 14 października 2024 r.

Pan Poseł

Rafał Bochenek

Przewodniczący Komisji

do Spraw Petycji

Stanowisko

Naczelnej Rady Adwokackiej

**w sprawie petycji dotyczącej uchylenia art. 4b ust. 1 pkt 1 oraz art. 4b ust. 3
ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze.**

Po analizie petycji wielokrotnej w sprawie uchylenia art. 4b ust. 1 pkt 1 oraz art. 4b ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (BKSP-155-X-149/24) Naczelna Rada Adwokacka wnosi o nieuwzględnienie wyżej opisanego przedłożenia wskazując na następujące uzasadnienie.

W dniu 17 września 2021 r. Krajowy Zjazd Adwokatury w pkt 4 Uchwały nr 25 w sprawie zadań powierzonych Naczelnej Radzie Adwokackiej w kadencji 2021-2025 zobowiązał Naczelną Radę Adwokacką do podjęcia działań umożliwiających współpracę pomiędzy adwokatami, a kancelariami i spółkami z udziałem adwokatów w oparciu o adwokacką umowę o współpracy. Z treści tej uchwały wynika jednoznacznie, że najwyższe gremium samorządowe Adwokatury określiło jednoznacznie potencjalne pole rozważań dotyczących rozszerzenia form wykonywania zawodu adwokata, jedynie o działalność noszącą cechy umowy o pracę,

realizowaną przez adwokatów wyłącznie na rzecz kancelarii adwokackich i spółek z udziałem adwokatów w oparciu o adwokacką umowę o współpracy.

W pełni przyłączając się do stanowiska wyrażonego w opinii Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu z dnia 18 września 2024 r., w której jednoznacznie rekomendowane jest niekontynuowanie prac nad petycją i w której wskazano między innymi, że wszelkie zmiany dotyczące tej materii powinny być rozważane przy uwzględnieniu głosu samorządu zawodowego adwokatury, którego zadaniem jest m.in. tworzenie warunków do wykonywania ustawowych zadań adwokatury oraz reprezentowanie adwokatury i ochrona jej praw (art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy – Prawo o adwokaturze) wskazać należy, że już w związku z powyższym, przedłożona petycja stanowi indywidualny postulat, nieokreślonej zresztą, wobec braku zgody na ujawnienie danych osobowych petytorów, grupy adwokatów, którzy korzystając z przysługującego im prawa wniesienia petycji, zabiegają o zmianę prawa niezależnie od stanowiska władz samorządowych, w tym najwyższego organu Adwokatury, jakim jest Krajowy Zjazd Adwokatury, ale przede wszystkim bez uwzględnienia woli środowiska adwokackiego wyrażonej w wyżej opisanej uchwale. Samorządność i demokracja nie są równoważne z realizowaniem indywidualnych poglądów jednostki. Realizacja bowiem każdej, bez wyjątku inicjatywy petytoryjnej, każdego indywidualnego petytora, powodowałaby jedynie chaos i dysfunkcjonalności Państwa.

Uwzględniając postanowienia wspomnianej uchwały z dnia 17 września 2021 r. Krajowego Zjazdu Adwokatury, Naczelna Rada Adwokacka konsekwentnie prowadzi intensywne prace nad jej realizacją. Przy współpracy ze specjalistami z zakresu prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i innych specjalizacji prawniczych opracowano projekt rozwiązania w tym zakresie, który od dnia 17 września 2024 r. poddano środowiskowym, powszechnym konsultacjom, kierując zaproszenia do konsultacji do wszystkich członków adwokatury, tj. do ponad 30 tysięcy osób. Na dzień 18 października 2024 r. wyznaczone zostało otwarte posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej, w trakcie, którego adwokaci, którzy zgłosili chęć bezpośredniego udziału w posiedzeniu, przedstawiają swoje opinie dotyczące analizowanego projektu, w formie inspirowanej funkcjonującą w parlamencie formułą „wysłuchania publicznego”. Należy zauważyć, że w przedmiotowym wysłuchaniu udział zgłosiło 9 osób, co również jest w pewnym sensie sygnałem na ile to zagadnienie ma poparcie środowiskowe. Wyniki konsultacji, ocenione przez Naczelną Radę Adwokacką, będą podstawą dalszych działań tego organu, ewentualnie też inicjatywy ustawodawczej samorządu adwokackiego.

Niezależnie od powyższego, merytorycznie odnosząc się do postulatu petycji wskazać należy, że proponowane rozwiązanie pomija cały zakres koniecznych do uregulowania w postulowanym zakresie rozwiązań. Wprowadzenie umowy o pracę w formie postulowanej w przedłożeniu, nie uwzględnia nawet standardów wymaganych dla świadczenia umowy o pracę w ustawie o radcach prawnych. Postulat petycji przedstawiono w oderwaniu od przypisanej adwokaturze roli systemowej jako elementu wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Zaprezentowany w niej horyzont spojrzenia wydaje się ograniczony partykularnym interesem jednostek, które w ramach systemu prawnego mogą z łatwością, zmieniając przynależność korporacyjną, podjąć wykonywanie zawodu w formie umowy o pracę, bez uszczerbku dla

sytuacji osobistej i kondycji środowiska adwokackiego. Podniesiony w petycji argument niekonstytucyjności zakazu wykonywania zawodu adwokata na podstawie umowy o pracę, w kontekście braku równości pomiędzy pozostałymi profesjami prawniczymi posiadającymi takie uprawnienia, nie jest w petycji uzasadniony. Tymczasem mnogość zawodów prawniczych nie jest elementem przypadku, jest elementem przyjętego w Państwie systemu, którego podstawowym zadaniem jest ochrona praw obywateli, zagwarantowanie prawa do sądu i niezawisłej od wpływów zewnętrznych, profesjonalnej obrony obywateli. Wyznaczona w systemie rola Adwokatury wymaga zachowania określonych standardów niezależności, których naruszenie stanowi właśnie o niekonstytucyjności rozwiązania, czy też praktyki. Nie jest nią natomiast obciążona obowiązująca dziś regulacja, zakazująca wykonywania zawodu adwokata w formie umowy o pracę.

Przedstawiając powyższe stanowisko Naczelna Rada Adwokacka wnosi o niekontynuowanie prac nad petycją będącą przedmiotem przedłożenia w niniejszej sprawie.

adwokat Dorota Kulińska
Dyrektor
Instytutu Legislacji
i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej

Dyrektor
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
przy Naczelnej Rady Adwokackiej

adw. Dorota Kulińska